
Índex

PRÒLEG	11
1. Introducció a la geologia i a la química dels cosmos i de la Terra ..	13
1.1 Introducció.....	13
1.2 Alguns trets en el desenvolupament històric del concepte d'element químic	14
1.3 Relació entre la química i la geologia: la geoquímica.....	17
1.4 Algunes idees geoquímiques emprades per a explicar els canvis biogeoquímics.....	19
2. La gènesi de l'univers	21
2.1 El descobriment de Hubble de l'expansió de l'univers	21
2.2 Models teòrics de l'expansió de l'univers	24
2.3 Teories del Big Bang i de l'estat estacionari: raons a favor i en contra	27
3. Els estels, origen dels elements químics	33
3.1 Formació i evolució dels estels.....	33
3.2 Nucleosíntesi	37
4. El sistema solar	47
4.1 Origen del sistema solar	48
4.2 Planetes interiors	55
4.3 Planetes exteriors i satèl·lits	58
5. Els meteorits	67
5.1 Generalitats	67
5.2 Classificació.....	69
5.3 Mineralogia.....	70
5.4 Petrografia de les condrites.....	78
5.5 Característiques químiques.....	79
5.6 Conclusió.....	83

6. Geologia isotòpica	87
6.1 Isòtops i taula periòdica	87
6.2 Radioactivitat i geocronologia	88
6.3 Principals mètodes de datació.....	92
7. Introducció a la cristal·loquímica	105
7.1 Característiques generals dels sòlids	105
7.2 Forces d'enllaç.....	107
7.3 Radis covalents i iònics	114
8. Substitucions iòniques en cristalls	121
8.1 Regles de substitució de Goldschmidt.....	121
8.2 Camuflament, captura i admissió.....	123
8.3 Substitució doble: cas dels feldspats.....	125
8.4 Coeficients de distribució i termòmetres geològics	127
8.5 Classificació geoquímica dels elements.....	129
9. La Terra tremola	133
9.1 Sismes: causes	134
9.2 Sistemes de detecció	136
9.3 Prevenició dels danys que pot provocar un terratrèmol.....	141
10. Estructura i composició interna de la Terra	145
10.1 Estructura interna.....	145
10.2 Composició química de l'escorça	148
10.3 Composició química del mantell	153
10.4 Composició química del nucli	156
10.5 Calor a l'interior de la Terra	157
10.6 Camp magnètic de la Terra	162
11. La Terra es mou	167
11.1 Deriva dels continents.....	167
11.2 La distribució dels continents i dels oceans.....	170
11.3 Tectònica de plaques	176
11.4 Relació entre el relleu i els processos geològics interns.....	184
12. Processos superficials	199
12.1 Distinció entre materials geològics consolidats i no consolidats	200
12.2 Moviments de terres: naturals i antropogènics	203
12.3 Moviments de masses catastròfics	207
12.4 Causes	211
12.5 Prevenició	213

13. La vida com a fenomen biogeoquímic	215
13.1 Les condicions químiques de la Terra primitiva	215
13.2 L'origen de les primeres molècules orgàniques	221
13.3 El problema de les macromolècules i de la seua rèplica	229
13.4 El pas de les macromolècules a la vida primitiva	231
14. Evidències geològiques de moments d'explosió de vida i d'extincions d'espècies	235
14.1 El temps en geologia	235
14.2 Eons arcaic i proterozoic	245
14.3 Era paleozoica	248
14.4 Era mesozoica	259
14.5 Era cenozoica	266
15. Geoquímica de l'atmosfera	277
15.1 Característiques generals	277
15.2 Clima i oratge	281
15.3 Química de l'aire	297
15.4 Contaminants atmosfèrics	311
15.5 Gestió i reducció de la contaminació de l'aire i del medi ambient	322
16. Geoquímica de la hidrosfera	325
16.1 Característiques cristal·loquímiques de l'aigua	325
16.2 L'aigua a temperatura i pressió altes	350
16.3 Cinètica de les reaccions en què l'aigua és implicada	352
16.4 Avaluacions de les anàlisis químiques de l'aigua	353
16.5 Característiques de les aigües naturals	360
17. Cicle hidrològic	367
17.1 Distribució de les aigües superficials	369
17.2 Aiguamolls	384
17.3 Recursos i protecció de les aigües superficials	389
17.4 Aigües subterrànies	392
18. Geoquímica del sòl	407
18.1 Meteorització i erosió	408
18.2 Perfils i factors formadors dels sòls	416
18.3 Tipus de sòls	422
18.4 Perills de l'erosió del sòl	425
18.5 Residus sòlids	432

19. Energies no renovables	437
19.1 Recursos i reserves	437
19.2 Energia	438
19.3 Carbó.....	441
19.4 Petroli i gas natural	443
20. Energies renovables	451
20.1 Energia nuclear	452
20.2 Energies alternatives	457
20.3 Conservació i aprofitament de l'energia	466
21. Ambient sedimentari	469
21.1 Composició i mineralogia de les roques	469
21.2 Meteorització química	474
21.3 Minerals de l'argila	480
21.4 Sediments carbonatats	490
21.5 Diagènesi	493
21.6 Evaporites	498
22. Ambient magmàtic	501
22.1 Formes de presentar-se les roques ígnies.....	501
22.2 Composició química i mineral.....	505
22.3 Classificació geoquímica i criteris de classificació de les roques ígnies: norma i moda	510
22.4 Cristal·lització d'una mescla silicatada fosa: l'origen del magma	513
22.5 Vulcanisme	522
23. Ambient metamòrfic	529
23.1 Variables físiques i químiques	531
23.2 Tipus de metamorfismes	533
23.3 Textures metamòrfiques.....	535
23.4 Metamorfisme regional i grau metamòrfic	539
23.5 Zones de metamorfisme de contacte.....	543
23.6 Relació entre el metamorfisme i la tectònica de plaques.....	545
Bibliografia	547
Índex onomàstic	559
Índex temàtic	561